

## **ROZPORZĄDZENIE**

### **RADY MINISTRÓW**

z dnia ..... 2019 r.

#### **w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych**

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730) zarządza się, co następuje:

#### **§ 1. Rozporządzenie określa:**

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr .../2019 Rady Ministrów z dnia ... 2019 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

**§ 2. 1.** Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, oraz materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt. 24 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) słabosłyszącym,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.<sup>1)</sup>), albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245), uczęszczającym w roku szkolnym 2019/2020 do: branżowej szkoły I stopnia, klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego technikum, klas I–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasy I liceum sztuk plastycznych, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas I–IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub klas IV–VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

2. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia w zawodach, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przed dniem 1 stycznia 2019 r., oraz dopuszczanych od dnia 1 stycznia 2019 r. zgodnie z art. 115 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 534), jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) słabosłyszącym,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo orzeczenie o potrzebie kształcenia

---

<sup>1)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534 i 730.

specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, uczęszczającym w roku szkolnym 2019/2020 do: klasy II i III branżowej szkoły I stopnia lub klas II–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum.

3. Pomoc w formie dofinansowania zakupu materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) słabosłyszącym,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, uczęszczającym w roku szkolnym 2019/2020 do: klasy I branżowej szkoły I stopnia, klasy I pięcioletniego technikum, klasy I dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonej w pięcioletnim technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

**§ 3.** Wartość pomocy, o której mowa w § 2, nie może przekroczyć kwoty:

- 1) 225 zł – dla ucznia:
  - a) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
  - b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym

– uczęszczającego do branżowej szkoły I stopnia, klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego

technikum, klas I–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;

2) 390 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) słabosłyszącego,
- d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f

– uczęszczającego do branżowej szkoły I stopnia;

3) 445 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) słabosłyszącego,
- d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f

– uczęszczającego do klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego technikum, klas I–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasy I liceum sztuk plastycznych, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas I–IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub klas IV–VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

**§ 4. 1.** Pomoc, o której mowa w § 2, jest udzielana na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów), rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, opiekunów faktycznych w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w

wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 577 i 730) albo pełnoletniego ucznia, albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów), rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, opiekunów faktycznych w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci albo pełnoletniego ucznia.

2. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2019/2020.

3. Wniosek składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

4. Wniosek o przyznanie pomocy, o której mowa w § 2, uczniowi:

- 1) ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły baletowej, liceum sztuk plastycznych, w tym klas dotychczasowego liceum plastycznego w liceum sztuk plastycznych i klas dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych w liceum sztuk plastycznych, oraz ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- 2) szkoły rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
- 3) szkoły leśnej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw środowiska,
- 4) szkoły morskiej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej,
- 5) szkoły żeglugi śródlądowej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej

– składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej lub ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

5. Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.

**§ 5.** 1. Dyrektor szkoły, w tym szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego albo osobę fizyczną, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których

mowa w § 2, a następnie przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły, a w przypadku:

- 1) ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół baletowych, liceów sztuk plastycznych i ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa;
- 3) szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska – ministrowi właściwemu do spraw środowiska;
- 4) szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej – ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej;
- 5) szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej – ministrowi właściwemu do spraw żeglugi śródlądowej.

2. Lista uczniów, o której mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres siedziby szkoły oraz klasę, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2019/2020.

**§ 6. 1.** Środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, na rachunek bankowy szkoły prowadzonej przez gminę przekazuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, a w przypadku:

- 1) ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół baletowych, liceów sztuk plastycznych i ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 2) szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – minister właściwy do spraw rolnictwa;
- 3) szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska – minister właściwy do spraw środowiska;
- 4) szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej – minister właściwy do spraw gospodarki morskiej;
- 5) szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej – minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej.

2. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 1, zwraca rodzicom uczniów (prawnym opiekunom), rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, opiekunom faktycznym w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa

w wychowywaniu dzieci albo pełnoletniemu uczniowi koszt zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3.

3. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego albo osoby fizyczne koszt zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

4. W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia lub rodziców (rodzica) ucznia, prawnych opiekunów (prawnego opiekuna) ucznia, rodziców zastępczych (rodzica zastępczego), osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka albo opiekuna faktycznego w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie odpowiednio podręczników lub materiałów edukacyjnych.

5. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 4, należy do niego dołączyć informację o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”.

6. W przypadku zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych dla grupy uczniów koszt zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest zwracany rodzicom uczniów (prawnym opiekunom), rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, opiekunom faktycznym w rozumieniu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci albo pełnoletnim uczniom do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres siedziby szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2019/2020, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie zakupu wystawia podmiot, który dokonał zakupu, na podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki lub materiały edukacyjne.

**§ 7.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**PREZES RADY MINISTRÓW**

Za zgodność pod względem  
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Jakub Jakubowski

Dyrektor

/ – podpisany cyfrowo/

## UZASADNIENIE

W związku z podjęciem w dniu ..... przez Radę Ministrów uchwały nr ...../2019 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”, projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz materiałów edukacyjnych dla uczniów: słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.).

Ze względu na rozszerzenie kategorii osób mogących ubiegać się o pomoc dla dzieci na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134, z późn. zm.) oraz dla uczniów na podstawie rządowego programu „Dobry start”<sup>1)</sup> o osoby faktycznie opiekujące się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka, o tę grupę osób uprawnionych do ubiegania się o pomoc został rozszerzony również Rządowy program pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu:

- 1) podręczników do kształcenia ogólnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz materiałów edukacyjnych do kształcenia ogólnego, obejmuje uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2019/2020 do: branżowej szkoły I stopnia, klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego technikum, klas I–IV dotychczasowego

---

<sup>1)</sup> Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. poz. 1061).

czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasy I liceum sztuk plastycznych, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas I–IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub klas IV–VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonych w liceum sztuk plastycznych (§ 2 ust. 1 projektu rozporządzenia);

- 2) podręczników do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, przed dniem 1 stycznia 2019 r., oraz dopuszczanych od dnia 1 stycznia 2019 r. zgodnie z art. 115 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.), obejmuje uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2019/2020 do: klasy II i III branżowej szkoły I stopnia lub klas II–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum (§ 2 ust. 2 projektu rozporządzenia);
- 3) materiałów edukacyjnych do kształcenia zawodowego będzie udzielana uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczającym w roku szkolnym 2019/2020 do: klasy I branżowej szkoły I stopnia, klasy I pięcioletniego technikum, klasy I dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonej w pięcioletnim technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy (§ 2 ust. 3 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z nowymi rozwiązaniami w zakresie dopuszczania podręczników do użytku szkolnego przyjętymi ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw zrezygnowano z dopuszczania podręczników do kształcenia w zawodach uwzględniających podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu nadanym ww. ustawą. Dodatkowo zmianie uległa także definicja materiału edukacyjnego. Jednakże możliwość dopuszczania podręczników do kształcenia w zawodach, uwzględniających podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2019 r. została zachowana w przepisach przejściowych, tj. w art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych

innych ustaw, (postępowania o dopuszczenie do użytku szkolnego ww. podręczników będą prowadzone do dnia 30 czerwca 2021 r.).

Mając powyższe na uwadze oraz to, że uczniowie objęci Rządowym programem pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”, uczęszczają do różnych klas i realizują różne podstawy programowe, wprowadzono podział, który wprost określa, jakim uczniom przysługuje pomoc finansowa na zakup podręcznika do kształcenia w zawodach albo na materiał edukacyjny do kształcenia zawodowego. Projekt rozporządzenia określa formę pomocy oraz beneficjentów, którzy z pomocy mogą skorzystać. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest jedną z form realizacji zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych.

Uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizują tę samą podstawę programową kształcenia ogólnego i podstawę programową kształcenia w zawodach, co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego i podręczników do kształcenia w zawodach dostępnych na rynku, zasadne wydaje się umożliwienie im otrzymania dofinansowania zakupu każdego podręcznika lub materiału edukacyjnego, który zostanie dla nich wybrany, zgodnie z art. 22ab ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego. Nauczyciele, realizując treści określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, oraz z materiałów edukacyjnych dostępnych na rynku.

Projekt rozporządzenia określa maksymalne kwoty pomocy dla poszczególnych grup uczniów udzielanej w ramach programu. Zróżnicowanie wysokości kwot dofinansowania wynika z analizy cen podręczników i materiałów edukacyjnych dostępnych na rynku dla

poszczególnych klas i ich wzrostu na kolejnych etapach edukacyjnych (§ 3 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z § 3 pkt 1 projektu rozporządzenia, w przypadku zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do: branżowej szkoły I stopnia, klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego technikum, klas I–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy ich koszt został określony na poziomie 225 zł

Natomiast dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej uczęszczających do branżowej szkoły I stopnia dofinansowanie podręczników lub materiałów edukacyjnych określono na poziomie 390 zł (§ 3 pkt 2 rozporządzenia).

Na podstawie § 3 pkt 3 projektu rozporządzenia kwotę dofinansowania w wysokości 445 zł wskazano dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do: klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, klas I–III dotychczasowego trzyletniego liceum ogólnokształcącego prowadzonych w czteroletnim liceum ogólnokształcącym, klasy I pięcioletniego technikum, klas I–IV dotychczasowego czteroletniego technikum prowadzonych w pięcioletnim technikum, klas III–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas VI–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, klasy I liceum sztuk plastycznych, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas I–IV dotychczasowego liceum plastycznego prowadzonych w liceum sztuk plastycznych lub

klas IV–VI dotychczasowej ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych prowadzonych w liceum sztuk plastycznych.

Kwota dofinansowania zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych w 2019 r. nie ulega zmianie w porównaniu z latami 2013–2018. Zebrane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dane o średniej wartości dofinansowania zakupu podręczników w ramach programu – „Wyprawka szkolna” w latach 2013–2018 wskazują, że dotychczasowe kwoty przewidziane w programie są wystarczające.

W projekcie rozporządzenia określono tryb ubiegania się o przyznanie pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnich uczniów albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia (§ 4 ust. 1 projektu rozporządzenia). Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2019/2020. Przyczyny osobiste rodziców lub problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej mogą być powodem rezygnacji z osobistego występowania z prośbą o pomoc lub mogą być przyczyną niedopełnienia formalności związanych z przygotowaniem stosownego wniosku. W takich sytuacjach rolę wnioskodawcy spełniają inne osoby wskazane w projekcie rozporządzenia, jednak za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących się dzieckiem, jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia.

Termin składania wniosków o przyznanie pomocy ustala odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 4 ust. 3 projektu rozporządzenia). W przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły baletowej, liceum sztuk plastycznych i ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – termin ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (§ 4 ust. 4 pkt 1 projektu rozporządzenia). W przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra

właściwego do spraw rolnictwa – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw rolnictwa (§ 4 ust. 4 pkt 2 projektu rozporządzenia). W przypadku szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do środowiska – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw środowiska (§ 4 ust. 4 pkt 3 projektu rozporządzenia). W przypadku szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw gospodarki morskiej (§ 4 ust. 4 pkt 4 projektu rozporządzenia), a w przypadku szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej – minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej (§ 4 ust. 4 pkt 5 projektu rozporządzenia).

Projekt przewiduje, że do wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wskazującego na uprawnienie do otrzymania przez ucznia pomocy w ramach programu (§ 4 ust. 5 projektu rozporządzenia).

W 2019 r. ze względu na przepisy art. 8 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, które wskazują na możliwość zakładania i prowadzenia publicznych szkół morskich przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz publicznych szkół żeglugi śródlądowej przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej, programem zostali objęci także uczniowie szkół prowadzonych przez tych ministrów. W przypadku szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej, ze względu na wymagania zdrowotne wobec uczniów tych szkół, objęcie programem uczniów szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej do programu jest niezasadne.

Dyrektor szkoły jest obowiązany do sporządzenia listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych (§ 5 projektu rozporządzenia).

Dotację na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych programem, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do środowiska, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej otrzymuje gmina właściwa ze względu na siedzibę szkoły.

Gmina przekazuje środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół, dla których jest organem prowadzącym, na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 1 projektu rozporządzenia). Koszty

zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, osobom faktycznie opiekującym się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi, dyrektor szkoły. W przypadku uczniów szkoły, której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego albo osoba fizyczna, zwrotu kosztu zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 6 ust. 3 projektu rozporządzenia).

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół baletowych, liceów sztuk plastycznych i ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz szkół żeglugi śródlądowej prowadzonych przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje na rachunek bankowy szkoły właściwy minister (§ 6 ust. 1 projektu rozporządzenia).

Dowodem zakupu jest imienna faktura VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników lub materiałów edukacyjnych (§ 6 ust. 4 projektu rozporządzenia).

Ponadto, w przypadku złożenia oświadczenia o zakupie podręczników lub materiałów edukacyjnych utrzymuje się konieczność zawarcia w oświadczeniu informacji o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna” (§ 6 ust. 5 projektu rozporządzenia). Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników lub materiałów edukacyjnych z Rządowego programu pomocy uczniom w 2019 r. – „Wyprawka szkolna”.

Projekt rozporządzenia w § 6 ust. 6 określa także możliwość zwrotu kosztów zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych na podstawie potwierdzenia zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych, wystawionego przez podmiot (np. radę rodziców), który dokonał

zakupu dla grupy uczniów. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres siedziby szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2019/2020, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie wystawia się na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których dokonano zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych.

W przypadku zakupu dla grupy uczniów podręczników i materiałów edukacyjnych tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający, np. rada rodziców, rodzic, nauczyciel, otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia osób, dla których zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne. Zatem osoba, która dokonała zakupu nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się podstawą do zwrotu poniesionych kosztów w ramach programu. Zamawianie podręczników dla grupy uczniów bezpośrednio u wydawcy lub w księgarni jest częstą praktyką w szkołach. Działanie to prowadzi do obniżenia kosztów zakupu.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia jest działaniem na rzecz uczniów z niepełnosprawnością objętych programem w zakresie zapewnienia dostępu do podręczników lub materiałów edukacyjnych. Działania we wskazanym zakresie są jedynymi działaniami podjętymi na rzecz ww. odbiorców programu.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. W związku z tym projekt rozporządzenia nie wymaga zasięgnięcia opinii, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej.

Jednocześnie, odnosząc się do § 12 pkt 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, by mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.